

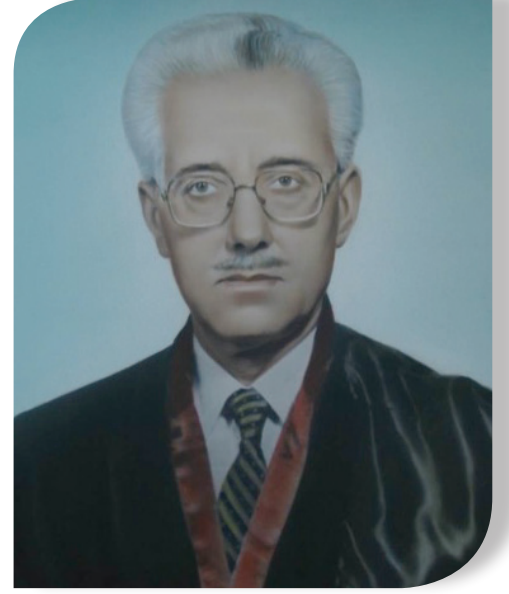
Prof. Dr. Cemal Gezen (1924-2001)

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Dermatoloji Kliniği Kurucu Hocası

**Atilla Varol,
*Günseli Öztürk**

Merhum hocamız, Prof. Dr. Cemal Gezen, 30 Ağustos 1924'de İstanbul'da doğdu. İlkokul eğitimini sırasıyla Yozgat, Bandırma ve İstanbul'da, ortaokul eğitimini ise Bandırma'da tamamladı. Lise öğrenimine 1939 yılında İstanbul Saint-Benoit Fransız lisesinde başladı. Bir süre sonra Galatasaray Lisesine geçiş yaptı; 1943 yılında bu okuldan mezun oldu. Aynı yıl içerisinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesine kabul edildi. Geçirdiği tifo hastalığı nedeniyle eğitimine bir yıl ara verdi. 1951 yılında Tıp fakültesini bitirerek "Tıp Doktoru" unvanını aldı. Askerlik görevini 1951-1952 yıllarında İstanbul-Yıldız'da "Askeri Tabib" olarak yerine getirdi. Daha sonra İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Frengi Hastalıklar Kliniğine asistan olmak üzere müracaat eden hocamız bu klinikte Şubat 1953 tarihinden itibaren önce fahri, daha sonra da asli asistan olarak çalıştı. Mart 1955'de uzmanlık sınavını vererek "Deri ve Zührevi Hastalıklar Mütahassısı" ünvanını kazandı. 1957 yılında "Ekzemanın Fizyo-patolojik Mekanizmasında Sansitivo-vegetatif Reflekslerin Rolü" isimli araştırma tezinin kabulünden sonra kolokyum sınavını ve "Konjenital sifiliz" konulu deneme dersini vererek "Dermatoloji Doçenti" ünvanını aldı. Aralık 1957'de Milli Eğitim Bakanlığınca Dermatoloji kürsüsünü kurma görevi verilerek Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne tayin edildi.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 1 yıl süreyle "Bilimsel araştırmalarda bulunmak, bilgi ve görgüsünü artırmak üzere Paris Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Kliniği'ne gönderildi. Burada Saint-Louis Hastanesi'nde Fransız ekolünün önemli temsilcilerinden olan Prof. Dr. Robert Degos ile çalışan Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız, fırsatları değerlendirerek Pasteur Enstitüsü'nün mikoloji kursları ile Paris Tıp Fakültesince organize edilen birçok Dermatoloji kurslarına ve ayrıca Paris'te 12 ayrı hastanede yapılan uluslararası seminerlere Fransız Hükümetinin daveti üzerine, Türkiye adına katıldı. Paris'te geçirdiği süre içerisinde UNESCO'nun organize ettiği ve yine Fransız Hükümeti'nin davetiyle katıldığı "Beynelminel Mektep ve Üniversite Hijyeni" ile "Harap Zamanlarında Tıbbın Enternasyonal Olması" konularında yapılan kongrelerde ülkemizi başarıyla temsil ederek 25 Ocak 1960 tarihinde yurda döndü.

"Porfiria Kliniğinde Morfolojik Yeni Bulgular" konusunda hazırladığı profesörlük tezi ve yapmış olduğu yayınlar başarılı bulunarak Aralık 1962'de Profesörlük ünvanını aldı ve ardından profesörlük kadrosuna atandı. Tez çalışması sırasında porfiria vakalarının sık gözlemlendiği, Diyarbakır ve çevresi başta olmak üzere Güneydoğu Anadolu bölgesinde 3 sene boyunca aralıklarla taramalar yaparak ve bu hastalardaki deri bulgularını değerlendirdi. Klasik bebeklik dönemi porfirisinde yeni morfolojik bulgular saptayarak literatüre katkıda bulundu.

Dünya Sağlık Teşkilatı ve T.C Sağlık Bakanlığı işbirliğinde sürdürülen Türkiye'de Lepra taramasında görevlendirilen Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız, Uzm. Dr. Ali Özdoğan ile asistan doktorlar ve öğrencilerle birlikte Ege bölgesinde Lepra taraması çalışmalarına katıldı. Uzm. Dr. Ali Özdoğan'ın ifadesine göre bu taramada tesbit edilen Lepralı hasta sayısı 125 idi. Bu dönemde Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde Lepra Hastanesinin kurulması için çok büyük uğraşlar vererek Dünya Sağlık Teşkilatından destek aldı. Fakülte Yönetim Kurulundan

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dermatoloji Anabilim Dalı
emekli Öğretim Üyesi

* Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dermatoloji Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

**Yazışma Adresi/
Correspondence:**

Günseli Öztürk
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dermatoloji Anabilim Dalı
Tel.: +90 232 390 2698
E-posta: gunyayla@yahoo.com

©Telif Hakkı 2013 Türk Dermatoloji
Derneği Makale metnine www.
turkdermatolojidergisi.com web
sayfasından ulaşılabilir.

©Copyright 2013 by Turkish Society
of Dermatology - Available on-line
at www. turkdermatolojidergisi.com

onay alınarak Tıp Fakültesi binasının arkasında Lepra Hastanesi binası inşa edildi. Ancak İzmir'in turistik bir şehir olduğu, açılacak olan Lepra Hastanesinin turistlerin İzmir'e gelmesini önleyeceği öne sürülerek hastanenin açılışı engellendi. Çok emek vermesine ve mücadele etmesine karşın bu arzusunun maalesef gerçekleştirilemedi.

Laboratuvarsız bir Dermatoloji Kliniği düşünülmemeyeceği prensibinden yola çıkan Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız, Dermatoloji bilim dalının gelişmesinde dermatopatolojinin önemini ve geleceğini öngörerek Prof. Dr. Saffet Solak hoca ile birlikte dermatopatoloji laboratuvarını kurdu. Bununla birlikte deri tümörlerinin sağaltımında radyoterapinin önemini çok iyi bilen hocamız, dermatoloji kliniği içerisinde önceleri anlaşılmalı uzman radyoterapistler ve radyoloji kürsüsünün desteğiyle çalışan, daha sonra Prof. Dr. Nihat Benlioğlu hocamızın sorumluluğunda olan Radyoterapi biriminin kurulmasını sağladı. Bu birimde "Yüzeysel Radyoterapi Cihazları" ile sadece Ege Bölgesi'nden değil, tüm Türkiye'den gelen deri tümörü vakaları başarı ile sağaltıldı.

Mikoloji kursu kitabı bulunan Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız aynı zamanda Dermatoloji kliniği bünyesinde mikrobiyoloji uzmanı Dr. Derya Aytimur sorumluluğunda olan "Bakteriyoloji-mikoloji laboratuvarı" ile biyokimya uzmanı Dr. Gülgün Ergezer sorumluluğunda olan biyokimya laboratuvarını kurdu. Dermatoloji kliniği içerisinde Prof. Dr. Halit Kapdağlı sorumluluğunda Galvanoterapi birimini açan Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız ayrıca Uzm. Dr. Erdoğan Acarlar'ın teşviki ve desteği ile Akupunktur biriminin kurulmasını sağladı. Daha sonra Prof. Dr. Ali Tahsin Güneş sorumluluğunda yürütülen bu birim Akupunktur Derneğinin kursları ile desteklendi.

Hocamız Prof. Dr. Cemal Gezen, bir mikroskopun yaklaşık 5 bin lira olduğu dönemde (1972 yılı) Dermatoloji kliniğine 275 bin lira değerinde olan "Elektron Mikroskopu" alınmasını sağladı. Hocamız bu konuda Paris Üniversitesi Fen Fakültesine elektron mikroskopisi konusunda çalışmalarda bulunmak üzere görevlendirildi. Ancak, ne yazık ki hocamızın emekliliğinden birkaç sene sonra eleman yetersizliği nedeniyle bu mikroskop başka bir üniversiteye aktarılmak zorunda kaldı.

Bilgiye hızlı ulaşım imkanlarının bulunmadığı ve internet ortamının günümüzdeki gibi etkinleşmediği dönemde Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız, önemseydiği uluslararası ve ulusal dermatoloji dergilerine abone olunmasını ve zamanın en önemli Dermatoloji kitaplarının alınmasını sağladı. Kliniğimize hem dergi hem de kitap açısından oldukça zengin bir kütüphane bıraktı. Çok sayıda yayını bulunan hocamız

ayrıca 1960-1961 yıllarında İzmir'de çıkardığı Dermatoloji Bülteni" isimli dergilerin editörlüğünü yaptı.

İleri düzeyde Fransızcası olan Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız aynı zamanda çok iyi derecede İngilizce de bilmekteydi. Birçok kez burslu olarak Paris'e gitti. Dermatoloji ile ilgili yurtdışı kongrelerinin çoğuna (Washington, Tokyo, Paris, Mexico City..) ve Romanya, Yunanistan gibi komşu ülkelerdeki bilimsel toplantılara davetli konuşmacı olarak katılan Prof. Dr. Cemal Gezen Hocamız, bu kongre ve toplantılarda edindiği tüm bilgileri çalışma arkadaşlarına, asistanlarına ve öğrencilerine aktarmaya çok önem verir ve bundan da büyük bir keyif alırdı. Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız, 1981-1982 öğretim yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin değişik üniversitelerinde konferanslar verdi. İzmir'de yapılan Birinci Ulusal Dermatoloji Kongresine ev sahipliği yapan hocamız, Ulusal kongre ve sempozyumlara da her zaman iştirak ederdi. Bu toplantılarda söz alır, konuşmacılara çok güzel sorular sorarak ve önemli katkılarda bulunarak toplantıların tartışma bölümlerine renk katardı.

Daha öğrencilik yıllarında Dermatoloji Bilim Dalı'na ilgi duyan hocamız, öğrencilik ve asistanlık döneminde kürsü faaliyetlerinde her zaman görev aldı. Yaşamı boyunca bilimsellik ve insani davranışlar açısından feyz aldığı Ord. Prof. Dr. Hulusi Behçet ve Ord. Prof. Dr. Cevat Kerim İncedayı gibi hocalarının izinde giderek dermatoloji bilim dalının gelişmesinde katkı sağladı. Bilim insanlığını yaşam tarzı olarak seçmiş olan hocamız, tüm Dermatoloji camiasında bilimsel çalışmaları ve kurduğu ana bilim dalı ile takdir topladı.

Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız, Fransız ekolünden olması nedeniyle el yazısına çok önem verirdi. Her hastaya özel olan ve majstral ilaçları da içeren reçetelerini çok güzel ve özenli el yazısı ile yazardı. Az ilaçla çok güçlü etki sağlamak prensibiydi.

Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız, Dermatolojinin görselliğe dayanan bir tıp dalı olması nedeniyle kliniğin bir elemanını fotoğrafçılık kursuna göndererek bu konuda eğitim almasını sağladı. Kliniğe zamanının en iyi fotoğraf ekipmanını alarak "Fotosinematografi" birimini kurdu. Bugün bile örnek alınabilecek düzen ve disiplinde olan geniş kapsamlı fotoğraf arşivinin temelini attı. Ayrıca 8-16 mm'lik iki sinema cihazı ve bunlara ait kameraları da alarak o dönemde hastaları ve yapılan işlemleri ve aynı zamanda dermatoloji camiasını ilgilendiren kongre (örneğin 1972 yılında İzmir'de Ege Dermatolojinin ikinci defa üstlendiği Ulusal Dermatoloji Kongresi) ve diğer toplantıları filme alarak, günümüze çok önemli dökümantasyon kalmasını sağladı.

Prof. Dr. Cemal Gezen Hocamız, sözüne güvenilir, dürüst, onurlu, ilke sahibi, kendisini çok sevdiği mesleğine adanmış, vatansever çok çalışkan örnek bir insandı. Lider özelliği olan, ileriye görebilen, atak, saygın ve güçlü bir kişiliği vardı. İşinde ve özel yaşamında prensiplerine çok bağlı ve titiz olan hocamız, hem öğrencileri hem de birlikte çalıştığı tüm personel ile her zaman iyi ilişkiler içerisindeydi. Onları her zaman baba, ağabey şevkati ile kollardı. Çalışma arkadaşlarının akademik kariyerlerini tamamlamaları için onları hep desteklerdi. İnsana çok değer verirdi. "Bir insanın 99 tarafı kötü, bir tarafı iyi ise bu iyi tarafını ülke yararına kullanmak gerekir" sözü önemli prensiplerinden biriydi. Çevresince sert mizaçlı olduğu sanılan hocamız aslında yufka yürekliydi. Klinik görevlilerinden hata yapan birinin, hatasını itiraf etmesi ve özür dilemesi

Soldan sağa Prof. Dr. Sezer Erboz, Prof. Dr. Saffet Solak, Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız, Prof. Dr. Nihat Benlioğlu, Prof. Dr. Ali Tahsin Güneş, Prof. Dr. Atilla Varol

halinde, hoşgörü ile karşılar, bir daha tekrarlamamak kaydıyla affederdi. Disipline, temizliğe, düzene ve hiyerarşiye çok önem verirdi. Klinikte her hafta Çarşamba günleri yapılan geleneksel büyük vizite tüm hocalar, uzmanlar, asistanlar, öğrenciler ve hemşireler katılırdı. Bu vizitelerde sadece hastalar ziyaret edilmez aynı zamanda hasta dosyaları ve kliniğin temizlik, düzen gibi her türlü kontrolü de yapılmış olurdu.

Doçentlik sonrası, "Bir Mühür-Bir Müdür" misali başına geçtiği ve kısa sürede birçok birime sahip, 55 yataklı modern bir Dermatoloji kliniği haline getirdiği kliniği ve tüm çalışma arkadaşları ile her zaman gurur duydu. Yurtdışında bazı üniversiteler ile işbirliği yaparak hem öğrenci değişimini

hem de uluslararası üne sahip dermatologların kliniğimize gelmelerini sağladı.

Prof. Dr. Cemal Gezen hocamız 1982 Ağustos ayında emekli oldu; çalışmalarına özel muayenehanesinde devam etti. Hocamız 15 Şubat 2001 tarihinde vefat etti. Vefatından bir hafta önce Dermatoveneroloji toplantısına katılmış ve sanki veda eder gibi çok güzel konuşmalar yapmıştı. Ayşe Gezen hanımefendi ile evli olan hocamızın iki oğlu, 2 torunu bulunmaktadır.

Hocamızı rahmetle ve saygıyla anıyoruz.